

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT—FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

CLEVELAND 3, O., WEDNESDAY MORNING, JANUARY 30, 1946

LETO XLVIII—VOL. XLVIII

SPOMNITE
SE
SLOVENSKIH
BEGUNCEV
S KAKIM
DAROM!

NO. 21

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došlo preko Trsta)

KAKO SO POŠILJALI DOMOV MLADOLETNE. — Splošno ljudsko žalost radi zmage osvobodilnih komunistov je zlasti pomnožilo postopanje partizanov z mladimi fanti. Tistih pod 18 letom niso pobili pri masnem ključju domobrancev. Izpustili so jih, toda take, da si nekateri nikdar več ne bo opomogel. Tudi so jih mučili in tako so jih iztrdali, da so mnogi potem doma pomrli. Mnoge, ki so se komaj držali na nogah, so še potem gonili, ko so prišli v domačo občino na težka prisilna dela, da so jih tako popolnoma uničili na zdravju. Ljudje se menijo, da je bolje pasti v krepilje vsaki živali kot partizanski zverini, ki je pozabila na Boga.

BENČINA JERNEJ, pos. sin, doma iz Studence obč. Vel. Blok, je bil prisilno mobiliziran k partizanom. Ob priliki neke nemške ofenzive je bil zajet in poslan na prisilno delo. Po kapitulaciji Nemčije je ostal doma in se skrival pred partizani, ki jih nikoli ni maral. Toda dobili so ga in ga navidezno peljali na znaniljanje v Cerknico. Med potjo

NOVI GROBOVI

Jovan Simich — Včeraj je umrl v bolnišnici Jovan Simich, samski, stanujoč na 1379 E. 27. Zadnji četnik, ki je zadel avto in včeraj je podlegel poškodbam. Doma je bil od Karlovca. Na 3222 Superior Ave. zapuščala brata Georgija. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda v petek popoldne v cerkev sv. Savelja in na rusko pokopališče sv. Teodorija.

Costa Naum — Včeraj je bil zadet od avta na Woodland Ave. in danes je podlegel poškodbam v bolnišnici. Costa Naum, star 45 let, doma iz Makedonije. Pogreb bo v petek popoldne iz Grdinovega pogrebnega zavoda v grško cerkev na Varian Ave. in Addison Rd. ter na rusko pokopališče.

Iz raznih naselbin

Milwaukee. — Dne 5. jan. je umrl v okrajni bolnišnici Frank Vikič, star 68 let, doma z Novorajca v Ameriki 41 let. Zapuščala osem hčera, tri sinove in 12 vnukov. — Dne 13. jan. je umrla Rosa Žnidar, stara 66 let. Tudi ni imela sorodnikov, pač je bila žena v hčer v Marijini na štajerskem. Pri družini ni bila. — Dne 14. jan. je umrla Mary Mayer, rojena Plešnik. Tudi zapuščala moža Antona, mater, dva sinčka in brata. — Isti dan je umrl Frank Radgonec, star 56 let in doma od Novorajca na štajerskem. Bil je brez sorodnikov in brez družtev. — Dne 15. jan. je umrla Mary Pechauer, stara 32 let. Zapuščala moža Michaela, staršev sorodnikov. — Dne 17. jan. je v bolnišnici v Burlingtonu, Wis., umrla Rose Alperner. Tudi je bila prepeljana pred par dni, ko jo je zadel mrtvoud. — Dne 20. let je živela v La Sallu. — Dne 20. let je živela v La Sallu. — Dne 20. let je živela v La Sallu. — Dne 20. let je živela v La Sallu.

Komaj kake 4 milijone jih bo brez dela koncem 1946

Washington. — Delavski oddelek vlade je prišel na dan s številkami glede ekonomskega položaja v deželi tekom letošnjega leta. V prvi vrsti trdijo vladni statistikarji, da bodo delavci v splošnem dobro služili, kadar začne enkrat industrija dobro obratovati.

Tekom leta, računa vlada, ne bo več brezposelnih kot kake 4 milijone oseb. Na zimo 1946-1947 bo morda to število naraslo na 6 milijonov.

Glede brezposelnosti je delavski oddelek že lansko leto precej dobro prerokoval. Računal je, da bo koncem 1945 od 4 do 5 milijona brezposelnih, dočim jih je bilo v resnici le 3 in pol milijona. Takrat je pa urad za rekonverzijo računl, da bo ob koncu 1945 od 8 do 10 milijonov brezposelnih.

Vlada tudi napoveduje, da bo preveč delavcev v industrijah, kot so ladjedelnice, tovarne za gradnjo letal. Primanjkovalo jih bo pa pri gradbenem materialu, v predilnicah, livarnah in v oblačilni industriji.

Dalje računa delavski oddelek, da bo v prihodnjih 5 do 10 letih najbolj stalno delo in najboljši zaslužek pri gradbeni industriji.

Truman bo pritisnil na kongres, da odobri posojilo Angliji

Washington. — Splošno se pričakuje, da bo predsednik Truman še ta teden poslal na kongres nujen apel, da razmotriva in odobri posojilo Angliji v vsoti \$4,400,000,000. Kot posebno ugodnost bi ta denar dal za kladniški urad vlade, dočim daje druga posojila inozemskim država vam Eksportna-Importna banka.

Vladni uradniki priznavajo, da imajo celo vrsto prošenj za posojila iz inozemstva. Te liste pa ne da v javnost, ker prošnje niso še uradne, ampak samo nekakne tipanje, če bi se posojilo dohlo ali ne.

V kongresu bo gotovo velika debata glede angleškega posojila. Največ bodo kongresniki podarjali, da mora biti nekje meja tudi za bogato Ameriko, ki ne more venomer igrati vlogo ogromnega Miklavža.

Francija bo vprašala za 2 milijona posojila

Pariz. — Novi predsednik francoske republike, Felix Gouin je povedal svoji socialistični stranki, da more rešiti Francijo pred totalnim polomom samo posojilo 2 milijonov in pol dolarjev iz Zed. držav. Gouin je sestavil finančni program za deželo, ki ga kabinet sicer v splošnem odobrava, toda ga še ni sprejel. Komunisti se namreč upirajo namenu, da bi vlada zamrznila na sedanji višini vse vladne plače.

V Texasu imajo največ zasebnih letal

Amarillo, Texas. — Civilna aeronautična oblast poroča, da je v državi Texass največ oseb, ki lastujejo svoja letala in sicer jih je 1,815. Druga je Pensylvanija z 1,715, potem so New York, Ohio in Illinois, ki jih ima vsaka več kot 1,000. V državi Rhode Island je samo 61 zasebnih letal registriranih.

Jeklarne imajo nove pogoje, ki naj bi v kratkem končali stavko

LAUSCHE JE DOBIL ODOBRENJE OD POLOVICE OKRAJEV

Columbus, O. — John E. Lokar, tajnik guvernerja Lauschea naznanja, da je bil guverner odobren za ponovno izvolitev že več kot od polovice 88 okrajev v državi Vseh okrajev je 88 in vsak dan prihajajo nove peticije, je rekel Mr. Lokar.

Najnovejši okraji, ki so odglasovali za indorsiranje Lauschea, so: Jefferson, Mercer, Ashland in Marion.

Meso bo v nekaj dneh doseglo mesnice po deželi

Chicago. — Dasi se delavci že v ponedeljek vrnili na delo v klavnice, pa bo vzelo vse od 4 do 8 dni, predno bo meso doseglo mesnice po deželi, naznanja vlada, ki je prevzela mesno industrijo.

Vlada je najprej obvestila živinorejce, naj začno zopet pošiljati živino v klavnice. Vse radijske postaje po zapadu so to razglasile. Kadar je živina pobita, mora biti v hladilnici od 24 do 48 ur, nakar je razsekana in potem odposlana mesarjem. To vzame pa vse od 4 do 8 dni, kakor so mesnice oddaljene od klavnice.

IZ WAUKEGANA, ILL.

Dr. Louis F. Kompere je bil izvoljen predsednikom bolnišnice št. 53 KSKJ istotam.

Dr. Henry Holm je bil izvoljen za podpredsednika in R. Seymour Kaiz za tajnika in blagajnika. V teh uradih ostanejo, za leto 1946.

Zavarovalne družbe bodo dajale letos enake dividende kot lansko leto

New York. — Institut za življensko zavarovalnino poroča, da bodo večina vse zavarovalnice dajale letos enake dividende kot lansko leto. Od 47 zavarovalnih družb jih je 42 že postavilo isto dividendo za 1946 kot za 1945.

Fakt je, da rezerva zavarovalnih družb ne služi toliko, kot je včasih, pa to izgubo popolnoma krije manjša umrljivost med lastniki certifikatov, trdi institut. Umrljivost med civilnim prebivalstvom je bila tako nizka, da je popolnoma pokrivala smrt med vojaštvom na bojnem polju, ki je imelo življensko zavarovalnino pri teh družbah.

Trgovina na drobno je imela prošlo leto 10% več prometa kot v 1944

Washington. — Ameriška trgovina na drobno je imela v zadnjem četrtletju 1945 za 22 milijonov dolarjev več prometa, kot je v istem času leto poprej. Tako poroča trgovinski oddelek vlade. Tako je zaslužila ameriška trgovina v letu 1945 več kot 74 milijonov dolarjev, ali za 5 milijonov več kot v letu 1944.

Trgovci na drobno poročajo iz vseh krajev dežele, da so imeli v zadnjem četrtletju prošlega leta rekordni promet, čeprav je vladala v mnogih mestih brezposelnost, ki je vedno največji zadržek za trgovinski obrat.

Lausche je dajal v Toledo odlikovanje

Toledo, O. — Sem je prišel guverner Frank J. Lausche, ki je razdelil med člane naborne komisije odlikovanja, izdana od ameriške vlade. Naborna komisija je delovala ves čas vojne brezplačno.

Benjamin Fairless je odšel iz Washingtona z novimi ponudbami od vlade. General Motors in unija začno danes z novimi pogajanjmi. V Ohio ne bo stavke pri utilitetah.

PRAV LAHKO PRIČAKUJEMO VIŠJE CENE ZA AVTOMOBILE

Washington. — Po več dneh posvetovanja z vladnimi uradniki, se je včeraj odpeljal v New York Benjamin Fairless, predsednik U. S. Steel korporacije, ki zastopa obenem tudi vse jeklarne v pogajanjih za višjo mezdo z unijo CIO. Splošno se govori, da je dobil Fairless nove posredovalne pogoje od vlade, ki ji bo predložil ostalim jeklarjem.

Perzija ne bo prinesla pred UNO tožbo proti Rusiji

London. — Perzijska delegacija na konferenci organizacije združenih narodov, ki je bila pripravljena predložiti varnostnemu koncilu pritožbo proti Rusiji, ker se vmešava v perzijske zadeve, bo to zdaj opustila.

Novi perzijski premier, Saltnah, ki je naklonjen Rusiji, je namreč obvestil delegacijo, naj se zane pogajati glede spornih zadev med Moskvo in Teheranom direktno z zastopniki Rusije in ne s koncilom.

Anglija bo dala Grkom 40 milijonov posojila

London. — Zunanji minister Bevin je priporočal poslanski zbornici, naj naglo odobri 40 milijonov dolarjev posojila Grčiji. Posojilo bi bilo brez obresti, da bi s tem mogla Grčija stabilizirati svojo denarno valuto.

Anglija je tudi odpisala \$180,000,000, ki jih je bila dolžna Grčiji v vojnem posojilu ter je pripravljena poslati Grkom za \$2,000,000 obleke in poljedelskih strojev.

Grčija namerava postaviti 5,000 drahem za en ameriški dolar in 20,000 za en angleški funt sterlinga.

Veteran se vedno išče lahko delo

Pueblo, Colo. — George Obsitnik, veteran 2. svetovne vojne, ima že več kot en mesec oglas v časopisu, v katerem išče delo. Ni hče mu ga še ni ponudil. Oglas se namreč glasi: "Len veteran bi rad dobil lahko delo z dobro plačo. Najraje tako, da bi pri delu sedel."

Vremenske postaje bodo postavljene na severu

Washington. — Poljedelski odsek poslanske zbornice je odobril vremenske postaje preko arktičnega okraja. Senat je to že prej odobril. Te postaje bi Amerika obratovala sama, ali pa skupno s Kanado in Rusijo.

Zaloga kave je bila manjša v decembru

Washington. — Na 31. decembra 1945 je bilo v Zed. državi 4,125,000 vreč zelene in 1,437,000 vreč žgane kave. To je za nekako 3% manj kot v mesecu prej.

Kaj mu mar avto, če dobi maslo nazaj

Olympia, Wash. — Fred Holm je naprosil policijo, naj mu najde ukradeni avto. Pa mu ni za avto, je rekel, samo da dobi nazaj 6 funtov sirovega masla, ki ga je imel v avtu.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Pozdravi iz Floride

Collinwoodčan Anton Zaller iz Grovewood Ave. pozdravlja iz Floride vse svoje prijatelje in znance po Clevelandu in okolici. Pravi, da je tam prav lepo, vse zeleno in v rožah. Sprehaja se po drevedu ob morju in se prav zdravega počuti. Tudi s stanovanjem in hrano se pohvali. Omeni, da je tam dosti Slovencev, ki so vsi prijazni in med seboj složni.

Liga demokratov

Na 25. in 26. januarja se je vršila v Columbus, O. konvencija Lige mladih demokratov. Za podpredsednika je bil izvoljen Michael Boich, 22571 Ivan Ave., Euclid, Ohio. Čestitamo! Mr. Boich je bil jeseni izvoljen tudi v euclidsko mestno zbornico.

Skrjančki vabijo

Mladinski pevski zbor Skrjančki vabijo na plesno veselico 10. februarja v SDD na Recher Ave. Igral bo orkester Val Grill. To agilno pevsko društvo zasluži, da mu da narod podporo s tem, da obišče njih prireditve.

Poroča

Mr. in Mrs. Florian in Anna Kuhar, 19400 Arrowhead Ave. naznanjata, da se bo poročila njihju hčerka Anne z Mr. Josephom A. Sraj, sinom Mr. in Mrs. Primož in Frances Sraj, 1042 E. 68. St. Poroča bo v soboto 2. februarja 1946 ob desetih dopoldne v cerkvi sv. Kristine. Svata bo pa zvečer v Kunčičevi dverani na 15612 Waterloo Rd. Vse najboljše želimo mlademu paru v novem stanu.

Prejeli pošiljke

Louis Oblak iz 6612 St. Clair Ave., je dobil pismo od brata Viktorja iz Sodražice, da je prejel vseh 7 paketov. Pakete je odpreml August Kollander in vsi so dospeli nepoškodovani domov.

Nevarno zbolela

Mrs. Mary Zakrajšek, 563 E. 99. St. je nevarno zbolela in se nahaja doma pod zdravniško oskrbo. Prijateljice jo lahko obiščejo.

V bolnišnici

V Glenville bolnišnici se nahaja že 20 dni poznani John Hegler. Obiski so dovoljeni. Nahaja se v 4. diviziji.

Druga obletnica

Jutri ob 7:45 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pokojnim Frank Zupančičem iz 61. ceste v spomin 2. obletnice njegove smrti.

Vse najboljše

Poznana Louis in Rose Erste iz 6205 Whittier Ave., praznujeta danes 35letnico srečnega zokonskega življenja. Otroci, sorodniki in številni prijatelji jima čestitajo ter želijo še mnogo let zdravja in sreče.

Odvoz nemških ujetnikov prestavljen za 60 dni

Washington. — Predsednik Truman je odredil, da se odvoz nemških vojnih ujetnikov iz Amerike odloži za 60 dni. Ti so zdaj potrebni v pridelovanju sladkorne pese, bombaža in v gozdovih. V Zed. državah je še 198,000 nemških vojnih ujetnikov.

March of Dimes - nocoj v SND

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

(JAMES DEBEVEC, Editor)

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

NAROČNINA: Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti za eno leto \$8.00.

SUBSCRIPTION RATES: United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.

Entered as second-class matter January 6th 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83 No. 21 Wed., Jan. 30, 1946

Kaj se je dogajalo v Jugoslaviji

NAROD MED DVEMA NOŽEMA

ali

KAKO SE JE OF BORILA PROTI OKUPATORJU

Vsokomur, ki se bo pečal z razvojem dogodkov v teh težkih letih na slovenskem ozemlju, se bo porodilo vprašanje, kako je moglo nastati in se razviti med slovenskim narodom tako mogočno "narodno osvobodilno" gibanje...

Od blizu pa je bil stvar drugačna. Izraze kot "narod," "svoboda," "izdajalec" je treba vzeti v komunističnem pomenu.

Tako je v resnici tudi bilo. Nikdar se partizanski oddelki OF niso borili proti okupatorju in njegovi vojski, ampak vedno, od prvih početkov vedno le proti narodu, ki je borbo za "narodno osvobodjenje" razumel v običajnem pomenu in je pričakoval, da se bo razvijala v znamenju njegove zastave...

Pod vso to v propagandi tako veličastno silo partizanske vojske ni padel noben vidnejši ali količkaj pomemben predstavnik okupatorjev, nobena za vojsko količkaj važna naprava ni šla v zrak, noben premik okupatorjeve vojske ni bil oviran; do 7. sept. 1943 je po Ljubljani vsak dan korakala godba italijanske kraljeve vojske k snemanju zastave brez vsake motnje.

Namen OF je bil od vsega početka kakor namen KPS: 1) s propagando zbežati narod in ga razkrojiti do dna, razdeliti ga na "zveste" in "izdajalce" in razpihati med tema dvema umetno ustvarjeno krvavo klanje; 2) z izzivalnimi napadi in samimi nenevarnimi sabotažami izzvati represalije okupatorja, da bo uničeval ta protikomunistični narod.

(Dalje prihodnjic.)

BESEDA IZ NARODA

Nazorno — resnično pojasnilo

V "Glasu" SDZ šte. 4. januarja 24, 1946 je urednik delno ponatisnil članek iz katoliškega tednika "Domoljub" izhajajočega v Ljubljani z dne 13. aprila 1938, na koncu pa sam dostavlja! — Tako ugotavlja torej Domoljub iz leta 1938, kateremu gotovo ne bo šel nihče očitati rovarskih in prekmurških tedenc! — Ali naj mi, ameriški Slovenci, želimo, da se naši rodni bratje doma (Urednik "Glasa" je doma iz Krasa kakor so tudi tovarši na vladi slovenske vlade v Ljubljani. Opomba pisca.) povrnejo nazaj v to nezno stanje starega režima, nad katerim se zgraja celo sam Domoljub?!

Gospod urednik! Vi ste v zmoti, ali ste se pa toliko ruske komunistične "vodke" napili, da ne ločite več resnice od laži, in potvarjanja in zavijanja od pravih faktov? Vzrok bednega tedanjega stanja, katerega omenja Domoljubov članek se ne nanaša na to, da je krivda katere koli stranke ali oblike vlade, če sestoji iz klerikalcev ali liberalcev? Pravi vzrok tedanjega pomankanja in bede, dobimo v "Zgodovinski kroniki za leto 1936-37," ki se debesedno glasi takole: "Ze jeseni začetkom oktobra 1936 je napravila poslana in njej sledeči snežni viharji ogromno škodo v Sloveniji. Viharji so trajali nad 50 ur in strokovnjaki so ugotovili, da je bil tedaj slovenski kmet udarjen za najmanj 20 milijonov dinarjev. Še hušje zlo je prišlo nad slovenskega kmeta v juliju 1937. Neurje s strašno toče je obdesedno vse zbillo v mnogih krajih

Poljanske doline, okrog Poharja, v Sotelski dolini, okrog Zg. Polskave, delno v kamniškem okraju, v novomeški okolici, okrog Žužemberka, v dobropoljski kotlini in še marsikje drugod. Pravijo, da je napravila zadnja vremenska nesreča Sloveniji nad 50 milijonov dinarjev škode. To je rana, ki se ne bo dala tako hitro zaceliti. Država je že nekaj ukrenila, pa bo gotovo še.

Tudi ban dr. Natlačen se zelo trudi, da olajša gorje kmeta-trpina. Kmet je stebler države. Če bo njega konec, bo konec tudi vseh drugih... To je resnična in prava slika tedanje dobe v Sloveniji. Ne pa kakor ga "Nazorno" pojasnjuje urednik "Glasa" svojim čitateljem! Naravnost zločinško je od urednika "Nepriestranskega tednika Glas" taka potvorba, ker je pristransko komunistična.

Resnicoljub, član SDZ.

Pozor člani podružnice št. 6 SMZ!

Našemu članstvu tem potom uaznanjam, da je bilo na naši zadnji seji, v nedeljo 27. januarja, sklenjeno, da vsak član prispeva za leto 50 centov v društveno blagajno in obenem pa dobi vsak član brezplačno vstopnico za prireditev, ki se bo vršila ob priliki polletne seje gl. odbora, dne 3. februarja v slovenskem domu na Homes Ave.

Vsak član naj se zglašči za svoj vstopnico na domu tajnika, Frank Macerol, tajnik, 1172 Norwood Rd.

Odpri srce, odpri roke. . .

Poglejte jih no! To so vam pa res tiči tam okoli Ameriške Domoine. Če le morejo kaj slabega povedati o Jugoslaviji in drugih slovanskih deželah, kako so veseli! Če kak Američkanec kaj slabega pove, takoj preprišejo in dajo v svet. Na noben način ne marajo, da bi se o naši stari domovini pisalo kaj dobrega in pohvale vrednega. . . Taki so!

Morda je že tudi vam prišel na uho tak očeček? Zdjaj torej veste, kako hudobni ljudje se zbirajo okoli Ameriške Domoine, vi pa se morebiti pravite, da je Domoina dober list. . . No, vi veste, kako je. Vsak Slovenec bi zelo želel, da bi bilo res veliko dobrega slišati o naši stari domovini in da bi se tudi moglo pisati z dobro vestjo kaj dobrega od tam. Mislim namreč o sedanji politiki in o sedanjem režimu v Jugoslaviji. Zato nismo veseli, ko kdo kaj slabega poroča. Nismo veseli zaradi tistega slabega, veseli smo zato, ker prihaja resnica na dan. Kaj pomaga hvaliti in proslavljati, kar tega ni vredno, ko se pa resnica s tem ne prikrije! Kar je slabo in zanič, je slabo in zanič, pa naj bo pri nas ali kje drugje.

Resnice vedeti in resnico povedati, to je potrebno, če hočemo, da se bo svet izboljšal. Resnica vas bo osvobodila, je zapisano tudi v sveti knjigi. In zaradi tega smo veseli, kadar kdo piše resnico o Jugoslaviji. Nismo pa veseli zato, ker je ta resnica dandanes tako — žalostna. . .

Edgar Hoover ima v Ameriki zelo odgovorno službo. Ni sicer ne duhovnik ne škof, je pa načelnik znanih FBI, tajne preiskovalne policije. Če kdo med nami pozna razmere in ve, kak-

šne zavratne sile se skrivajo v Ameriki med navidezno samo pošteno človeško družbo, gotovo to ve Edgar Hoover. Njegovi uslužbenci mu od vseh strani prinašajo poročila, kaj se godi po Ameriki "za kulisami."

Ta Edgar Hoover je nedavno javno dejal, da bi se moralo v Ameriki z vseh prižnic pridigati zoper komunizem. . . Mož dobiva dovolj poročil, kako skrit in neskrit komunizem izpodkopa med nami "amerikanstvo" in vrhu tega vso krščansko npravnost. Na prižnico torej s poukom zoper komunizem, pravi Hoover.

Ta kolonar je seveda še zmerom bolj ali manj "hudoben" človek, zato si ne more kaj, da ne bi na tem mestu vprašal Edgarja Hooverja: "Ali se res tako strašno bojite, da bi naš Ameriko zavladovalo — slovanstvo"

Saj se vedno čujemo, da tulijo zoper komunizem le ljudje, ki se boje slovanstva. . .

Zdjaj sem pa dobil po pošti uvodnik iz "Prosvete" z dne 16. januarja. Nič ni povedano, kdo ga je poslal in zakaj. Zanimiv pa je. Izraža precejšnjo skrbji zaradi tega, ker zadnje čase tudi neki zelo znani ameriški peresniki razglašajo v svet o Titovi Jugoslaviji take reči, kot jih je že prej razglašala Ameriška Domoina. . . Pa svojih poročil ti ameriški ljudje obojega spola ne črpajo iz Ameriške Domoine, ampak naravnost iz — Jugoslavije!

"Prosveta" kar odkrito pove, da jo to skrbi. Če bi samo Ameriška Domoina tako pisala, bi "Prosvete" to ne skrbelo. Zdjaj pa pravi "Prosveta," da bodo ta poročila "rodila slabe posledice". . .

Naj "Prosveta" seže malo globlje. "Slabe posledice" se ne rodijo zaradi takih poročil, rodijo se pa radi stvari same, o kateri se poroča v javnost. Če bi ne bilo v Titovini takih reči, ki o njih poročajo Američkanci, bi tudi poročil ne bilo. "Prosveta" naj torej kritizira Titovino, ne pa poročevalcev o njej!

Ves članek "Prosvetinega" urednika kaže, da tudi ni v resnici toliko zaskrbljen radi poročil, ampak koncem konca radi početij, ki jih titovščina uganja v Jugoslaviji. Mi tudi! Po ovinkih končno prihaja "Prosveta" na naše stališče. . .

Ker "Prosveta" nima upanja, da bi Titovina pod Titom začela hoditi po drugih potih in bi mogli Američkanci kmalu drugače poročati o njej, se njen urednik zateka k drugačnim rešitvi. Titovino celo malo pokritizira, pa le zato, ker je tako "generozna," da sploh dovoli komu kaj pisati o Jugoslaviji pod Titom. "Prosvetin" urednik se čudi, kako je mogoče, da sme kdo pisati iz Belgrade in — kritizirati! V tako "generoznost ne verjamemo," izpove odkrito. Glejtesino, ta je pa dobra! Če ne bo Tito ubogal naših "Američancev" na Lawndalu, mu utegnejo še obrniti hrbet! Tito, pazi se! Na Lawndalu niso "generozni," tudi ti ne smeš biti!

Mi smo zmerom mislili, da prihajajo direktive na Lawndale iz Belgrade, seveda pa poprej iz Moskve. Zdjaj vidimo, da je narobe res. Tito se naj ravna po tem, kar na Lawndalu "verjamejo!" To odkritje je za nas hušje kot sama atomska bomba. . .

Katoličani, ki še vedno "rešujejo" vsa vprašanja ukrajinskih katoličanov s kazanjem na neke napise "Heil Hitler" in si s tem operejo roke in vest nad usodo katoliške cerkve pod boljševiško vlado, naj malo pogledajo v najnovejšo papežovo encikliko. . .

Tam bodo videli, da vse stvar sega mnogo mnogo globlje kot samo do kakih hitlerijskih plakatov. Papež vidi do dna, vidi "skozil dilco," pa ob svojem času tudi pove, kaj mu kažejo njegove globokovidne oči. . .

Saj še ni ravno dolgo od takrat, ko nam je neki "katoliški" urednik dejal: Kaj se ujedate, ko niti sam papež ne ve, kaj bi rekel in kaj bi storil spričo zmagoslavnega pohoda ruskega komunizma. . .

To smo razumeli kot bi nam kdo rekel: Saj vidite, da se sam papež "podaja" in računa z rezmerami. Tudi pri vas se rajši "podajte," kakor smo se že podali pri nas in ne delamo zgage. . .

Pri nas bi dejali, da je papež vsaj zadnje čase precej dobro pokazal, da kar dobro ve, kaj je treba narediti in reči. Če "podajajoči se" katoličani najdejo na primer v najnovejši glasni papeževi obsodbi verskega preganjanja v ruskih podjarmljenih deželah in v postopaju moskovskega patriarha Alekseja — če v teh rečeh najdejo "pučpura" za svoje podajanje, jim tudi radi pustimo to veselje. Dolgo itak ne bo trajalo, če niso ti ljudje le "tudi — katoličani." Če pa so, well. . .

Če smo prav čitali, kar je stalo v A. S. iz "Prosvete," potem je prišel "prijutsk" na Novakovo Albino naravnost iz — Rima! ! ! "Prosveta" pravi, da je pritisk Rima velik. Nam se ne zdi. Če je tisti "preklic" gospe Albine Rim zadovoljil, potem je treba reči, da je tudi Rim zelo — generozen. Mi seveda ne verujemo v tako generoznost, ker vemo, da ni prišla iz — Rima. . .

Ameriški katoliški listi pišejo o nekem Litvincu, ki je pred kratkim prišel v Ameriko. Doma je bil pod prvo okupacijo Litvinske po boljševikih. Kako je zdaj v njegovi domovini, mož ne ve. To pa ve, kako je bilo takrat. Cerkev so boljševiki pritiskali na vseh straneh. Neki katoliški škof se je obrnil naravnost na ruskega generala in ga vprašal, kako naj v takih razmerah še vzdržuje svoje semenišče. . .

General mu je odgovoril: — Čemu ti bodo bogoslovci? Preden bodo doštudirali, jih ne bo nihče več potreboval. . . Z drugo besedo: Litvinska bo do takrat že brez vere in Cerkve. . .

Povsod enako, kjer zavlada boljševiki. . . Hočem reči: Povsod tam, kjer zavlada sovjetska "verska svoboda. . ." Nič drugače v Sloveniji. . .

Naši begunci se dobro zavedajo, da niso preganjanj le radi kake politike. Preganjanje so zato, ker so katoličani in hočejo ostati katoličani. Kot katoličani vedo, kaj je resnična svoboda vere, in jo zahtevajo. Zahteva po resnični svobodi vere ni samo od Boga po naravi dana pravica, ampak je tudi zagotovljena po mednarodnih dogovorih današnjih uredjalcev poveljnega sveta. Tako vsaj stoji na pirju. Tako se stvar glasi tudi v besedah. Beseda odgovornih in močnih tega sveta bi morala biti obenem tudi garancija. . .

Zal, med besedami in dejavnimi današnjih svetnih veličin je ogromna razlika. Samo ta razlika je kriva, da tisoči veljajo za izdajalce, dočim so v resnici izdajalci tisti, ki dajo besedo, potem je pa na drže. . .

Liga Katoliških Slovencev se trudi, da bi vsaj kaj malega storila za olajšanje usode preganjanjih. PODPIRAJTE LIGO KATOLIŠKIH SLOVENCEV! Nikar ne računajte, koliko ste že dali. Te račune prepustite Bogu! Vi pa računajte, koliko se lahko daste ne da bi se vam bilo treba bati glada, nagote in življenja brez strehe. — Zaplot. . .

Žalostna, pa resnična slika iz stare domovine

Joseph Cekuta, poznani trgovec v Girardu, O., je prejel naslednje pismo iz Italije, pisano 26. novembra 1945.

Spoštovani g. Cekuta! Malo čudno se Vam bo zdelo, ko boste prejeli to pismo. Piše Vam namreč oseba iz Vašega rojstnega kraja, katero gotovo še poznate, ali se je še spominjate iz Vašega zadnjega obiska na Roženbergu pred kakimi 8 leti. Jaz se še prav dobro spominjam, ko smo Vas peljali na postajo, ko ste odhajali nazaj v Ameriko. Da Vas pa preveč ne mučim, Vam kar povem, kdo Vam piše: pišem se Jakoš, Marija je pa moje ime. . .

Skupno z mlajšim bratom in sestro smo morali zapustiti dom in bežati v tujino. Sedaj smo brezdomci — begunci. Šele sedaj znamo prav ceniti našo rodno vas, ki je tako daleč od nas. . .

Ker imam ravno priloiko in vem, da Vas bo gotovo zanimalo, kako je pri vas doma in sploh o razmerah sedaj pri nas, Vam hočem to napisati po vrsti. . .

Da ne boste imeli napačnih pojmov o naših razmerah, vam hočem tudi nekoliko opisati komunizem, ki vlada sedaj pri nas, kateri je prav za prav kriv vse naše narodne nesreče in zaradi katerega smo morali zapustiti dom in se podati v tujino. . .

Partizani, ali z drugo besedo — Osvobodilna fronta — imajo pri nas tako močno propagando, da so tudi mnogi naši izseljenci v inozemstvu o vsem napačno poučeni. Ker hočemo, da nas naši bratje v tujini ne smatrajo za izdajalce, kakor nas imenujejo partizani, ampak prave rodoljube slovenskega naroda, . . .

naj temu sledi par vrstic. Ko je leta 1941 pri nas izbrnel vihar druge svetovne vojne in je potem morala nad prvo Nemčije naša vojska položiti orožje, je prišla naša domovina pod okupacijo laških in nemških oblasti. . .

Tako razkosana država je no veliko trpela. Italijanski šisti in nemški nacisti so naših ljudi odpeljali v internicijo, od katerih se jih velik del (Nadaljevanje na 3. strani)

Resnici na ljubo moram dati, da so fantje držali obilno in niso trobežljali po Krastični družbi, ki se mi je zalata tisto noč na Zaplati. . .

sem imel v mislih kakšen namen namen proti splošni blaginji mojih treh prijateljkov, ki je treba drugače kot samo me kagniti: "Jaka, kaj pa gnojne kole v Hudicevem borstvu" in ko sem odnehal. . .

narod in pa ker svojega kritegitega značaja ni hotel zatajiti. Upam, da tudi njemu se po lepše sonce, saj to vendar ni zaslužil. Tonček Bernik je kmalu potem, ko je dovršil verz, kaj je pa z Jakom Mrličem, mi pa ni znano. . .

Kom sem ga leta 1920 srečal v Ljubljani na Sempeterski ulici, bi me bilo skoro vrglo v zrak, sem videl tisto majhno in značilno postavico z dolgo viržinastimi ustmi. . .

Se eno moram povedati, ki mi jo tisti trije fantički zagotovo vse hudo, kar smo drug drugemu storili, sem že odpustil. . .

V gimnaziji so namreč učili, naj gremo k učitelju Čučili, ki da bo preskusil naše sive. Kdor bo imel glas, bo pri dijaškem zboru, kdor pa bo pa škarta. . .

Še eno moram povedati, ki mi jo tisti trije fantički zagotovo vse hudo, kar smo drug drugemu storili, sem že odpustil. . .

do, ako se človek sam hvali, pak kar je res, je pa res, sem uveren da bom preskušeno pevskemu učitelju dobro preskušeno. . .

Kako da ne, saj bi bilo vedno škoda, če bi dijaški zbor ne vedel seboj takega glasu. . .

saj se še danes ne ustrašim, dar se primemo za rame, če je glas za spoznanje že natančno izgublja na višini. . .

sem pel največ naprej. Kmalu marčkov Andrej je jemal pa in takih glasov jih ni bilo v gimajni tiste čase. . .

je bila, da nismo imeli za celo no po poslušalstvo drugega ko bi se ve in vole. . .

Kot sem rekel, glas izgublja na višini in na čistosti, pa sem prestopil k basistu, kjer ni tako natančno in človek zlasti če ne basira sam, svoj glas pomeša z drugimi in se njegove renčanje, če včasih udari pod Seveda, med študirane pevce ne silim, zlasti odkar je pevstvo dja John Sterle pojmarjal končani pesmi, pri kateri sem drl, da je vse od mene teklo. . .

Pravdarska strast gotova propast

Po resničnih virih spisal
dr. M. D.

pred seboj imam akt števil-
2318: Jože Lumbar, 10 let
je je . . . zaradi hudodel-
poskušene umora.
kaj hoče ta akt, kaj ta šte-
2318? Iz kaznilnice je.
štejejo kaznjence po teko-
številkah, kar naprej. Vsa
njenece dobi svoj akt z novo
ilko. Tu so zbrane vse zav-
štine o njem, začeni od ob-
nice pa do zadnjega dne
ovega bivanja v ječi. Akt
prej živa priča hudodelceve
povratine od početka zločin-
dotlej, da ga posvetna pra-
zupusti iz svojih rok. Ali
številka 2318 mi je ostal
spominu kakor mnogote-
rugi akt. Zakaj, še preden
prebil Jože Lumbar tretjino
svoje kazni, položili so ga v
matere zemlje. Prišla je
govorica z otrokom, pa mo-
očeta ni več videla živega
ročno rodbina!

utegne kdo reči: Mar ni
da nesrečnega te številke
med živimi, ni med svoj-
er jim je bil itak le v sra-
in koristil jim tudi ni več
ar? In vendar — kolika
reča za ženo, za otročiča:
oče je umrl v kaznilnici!
ni to strašno? Strašno,
strašnejše, ako pomislimo,
bil danes morebiti dober
adar na lastni zemlji, da
ni obvladala pravdarska
st, da se maščuje nad last-
ocetom. Padel je enkrat
ni mogel več dvigniti: po
navzdol je prišel v kaz-
njo z groznim hudodelstvom
sest . . .

strašna je bila ta pot! Pre-
si sami, cenjeni bralci, če
res. Povem vam pa, da je
to, kar vam pripovedujem,
reča, po večini naravnost iz
številka 2318 vzeta. Seve-
menosa spreminjena. Naj
ne izve, kdo je bil ta "šte-
2318," odkod je bil, kje
je bil. In če dobi te vrs-
ludo tistih v roke, ki ga je
Lumbar, in v njem spozna Jože-
Lumbarja (ali kako se je že
bil v resnici), naj ga v duhu
posoja. Saj mu je tudi tisti,
vegega je v življenju tako
lo žalil, odpustil, preden se
posloval od tega sveta.

ti dan, ko sem ga prvič
je bil lep, vroč septem-
ki popoldan. Solnce je pri-
je, da je bilo joj. Šel sem
vredno, po senčni poti
kolodvoru. Proti mi pri-
rop ljudij: Sprejaj orož-
potem šest možkih, dva pa
akupaj zvezana za roki, za-
ali, obrabi so bili od prahu
zani, obleke prepotene. Ti
bili med dvema orožnikoma
ni nevi stanovalci za kaz-
nico, to je bil transport kaz-
njev.

prva dva med šestimi sta bi-
mlada fanta, ali poznalo se
sta je po obrazu in po hoji.
sta iz krajev, kjer pijejo
slabši jeruš. Hotela sta se
gati, ko sta me ugledala,
jo jima je obraz me ugledala,
Bodil sem, da sta gotovo
repetu po precibilo zaužitem
koga pobila, morda celo
na. Za njima par možkih
nejše starosti, a razdrapa-
oblek in topih obrazov.
na sta ječe že navajena,
na hudodelca iz navade,
goljufa ali kaj enakega.
toma gre pa — orjak, za
no višji od njegovega druga
pari, očividno cigana. Ves o-
ni je ta orjak v obraz; pa v
mu nisi mogel videti, ker je
povešal. Glava mu je čepe-
oboko med pleči, lasje so
strašno skuštrani in brada
je okročala ves obraz.
mož mi je na prvi hip

ŽALOSTNA, PA RESNIČNA SLIKA IZ STARE DOMOVINE

(Nadaljevanje z 2 strani)
več vrnilo. Veliko so jih pobili
kot talce. Predvsem sta veli-
ko trpeli Gorenjska in Štajer-
ska. Tam so Nemci požgali ce-
le vasi, ljudi so poglani v svet.
Tako so, na primer, na Bran-
skem mojega strica z 7 otroci
poglani v svet. S seboj niso
smeli vzeti ničesar, razen kar so
imeli na sebi. Čisto razumljivo
je, da je tako nasilje naše ljudi
zelo bolelo, zato so se natihem
upirali.

Tako lepo priliko je izrabila
Osvobodilna fronta s svojim gi-
banjem, češ, mi se borimo proti
okupatorju in za svobodo. Ali
mar mislite, da so ubijali Neme-
ce in Italijane? Kaj še! Pod
njihovo krogo so padali najbolj
zavedni slovenski značajni lju-
dje.

Od začetka so jim ljudje res
verjeli, toda ko je stopila v voj-
no še Rusija, so svojo pravo
barvo pokazali, pa so začeli po-
bijati in moriti na razne zve-
rinske načine kar cele družine.
Prizanašali niso niti otrokom.
Tokrat so se naši fantje in mo-
žje postavili v bran. Od začeta-
ka so se skrivali pred Italijani
in partizani. Ko pa so uvideli,
da ne moreja obstojati, če se
skrivajo pred dvema sovražni-
koma, so javno nastopili proti
komunizmu. Tako so se u-
stanovile vaše straže, sestav-
ljene povečini iz kmetijskih fan-
tov in mož. Partizani so jih i-
menovali belogardiste. Italija-
ni so skrivaj sodelovali s komu-
nisti in so tako sistematično
ubijali naš narod. To se je
najbolj pokazalo ob priliki ka-
pitulacije Italije, ko so se ju-
goslovanski partizani skupno z
Italijani borili proti lastnim
bratom.

Tako se je torej začela ta
bratomorna vojna, prav kot
nekoč v Španiji. Komunisti so
krivili, da so pri nas požgane ce-
le vasi in uničene številne dru-
žine. Krivi so smrti najmanj
30,000 nedolžnih Slovencev še
pod okupacijo. Koliko so jih
pa pobili sedaj, odkar vlada pri-
nas Tito, pa niti ne vemo, ker
je Titova tajna policija poglani-
la v smrt na tisoče ljudi brez
sodišča, tajno, ponoči. Vemo,
da so jih pometali kar po 1,000
v jamo, nekatere še žive, potem
pa nametali v jamo bombe in
jih zasuli z dinamitom. Ljud-
je, ki so živeli tam blizu pripo-
vedujejo, kako grozno vpitje
se je slišalo od teh nesrečnih
žrtev. V Kočevju in okolici je
več takih jam. Ljudje vse to
vedo, pa si ne upajo blizu. Iz-
kazalo se bo vse to, ko pride
čas. Nekaterim pičlim se je
posrečilo ubežati in ta bodo
pričali. Gotovo jih je Bog re-
šil čudežno, da bodo nekoč živa
priča komunističnih grozodej-
stev, za katere svet sedaj še ne
ve.

Povedati Vam moram, da
vlada pri nas najhujši teror in
lahko rečem, da je hujši od

nemškega ali italijanskega. I-
mela sem srečo, da sem bila do-
ma sedaj pod Titovo oblastjo,
pa sem komaj odnesla pete. Ob
tisti priliki so mi ljudje zatr-
jevali, da so pod tem režimom
dolgi ne samo dnevi, ampak tu-
di ure. Ves narod kliče po
rešitvi, pa ni nikogar, ki bi ga
rešil. . .

Komunisti so nam umorili
našega dragega očeta in brata
ter nam pobrali vse premože-
nje. Pretepali so sestre ter
jih odgnali v zapore. Jaz sem
bila prej šest let na Sušaku
za kuharico. Po takozvani
Titovi "osvoboditvi" sem v skr-
beh za domače sklenila, da
grem po dolgem času pogledat
domov.

Ko sem prišla na postajo na
Bistrico, mi pride nasproti pri-
jateljica, ki mi pokaže na va-
gone, polne kmetijskih fantov,
ki so jih komunisti zapečatili
ter fante postili in jih prepu-
stili počasnemu umiranju brez
zraha, brez jedi in brez vode.

Lahko si mislite, kako me je
bolelo, ko sem videla ta straho-
vit prizor. Domov sem morala
skrivoma skozi gozd kot kak
razbojnik, če sem hotela po-
dolgem času videti svoje do-
mače. Ko sem prišla domov,
se me je mama kar ustrašila,
češ, kaj bo z menoj, če me ko-
munisti opazijo?! Pa vendar
nisem še nikoli komu kaj žale-
ga storila.

Doma sem bila samo en dan
in pol, pa se nisem pokazala
iz hiše. Okoli polnoči pride
partizanska patrolja, ko smo
vsi spali. Razbijali so po vratih,
da se je vsa hiša tresla. —
Morete si misliti, kako sem bi-
la v strahu. Toda k sreči so
bili to hrvaški komunisti, ki me
nislo poznali. Takoj drugi dan
sem pa odšla od doma z moji-
mi malimi brati in sestrici, ki
so študirali v Ljubljani, v I-
talijo, ker je bila nevarnost,
da bi bili kam odposlani.

Naj Vam opišem, kako so
partizani umorili mojega očeta.
Najprej so mu potegnili
kožo na rokah od komolca do
zapestja, potem so mu iztrgali
nohte na rokah in na nogah,
nato pa polomili noge in roke.
Ko je omedlel, so ga spravili
k zavesti, nato pa privežali ko-
nju za rep in vlekli po gozdu.
Še poprej si je moral sam iz-
kopati jamo, kamor so ga po-
tem še živega vrgli. Z njim
obenem sta bila umorjena še 2
duhovnika, ki so ju prav tako
mučili, nato pa pobili s kram-
pom, "ker drugače nista hotela
crkniti," kakor so rekli parti-
zani.

Vsi prisotni, ki so bili nasilno
mobilizirani, so se zgražali nad
takim početjem, pa si niso mogli
pomagati, ne sebi ne žrtvam.

Pa se boste vprašali: zakaj
so morale te žrtve umreti tako
strašne smrti. Samo radi te-
ga, ker niso odobraval komu-
nizma. Moj oče, kakor tudi o-
ba duhovnika, so napravili ve-
liko dobrega vsakemu, ki se je

k njim zatekel. Župnik je še
celo par trenutkov pred smrtjo
molil za svoje morilce. Tako je
eden partizanov pozneje izja-
vil: ta človek je bil svetnik!

Nešteto takih prizorov bi
Vam lahko opisala, pa bi bilo
predolgo, zato jih navedem le
še par iz naše fare.

Mavsarjevo družino iz Pra-
preč so starše in 5 otrok, vse
od največjega do najmanjšega
žive pometali v ogenj. Prej
so jih seveda na najbolj krut
način mučili.

Žontovega iz Hrastnega so
pekli na olju in spet drugim so
rezali živim jermena iz kože.
Najbolj so se pri tem odlikova-
le komunistke. Umorili so vse
tri Gričarjeve sinove, ki so bili
vsi poročni in so vsi pustili
majhne otroke. Veliko je pobitih
tudi na Bistrici.

Ko so našega očeta spravili s
poti, so začeli ropati vse od
krajca, kar se je dalo sploh
odnesti. Odpeljali so vso živi-
no, odnesli vso hrano, obleko,
odpeljali vozove, stroje in od-
nesli vso posodo do zadnje žli-
ce. Tako niso imeli doma s-
čim kuhat, ne s čim jesti. Na-
zadnje so se jih usmilili sosed-
je, da so jim nekaj prinesli.

Sedaj so pri nas že tri leta
brez živine in brez delovnih mo-
či. Vsa ta leta, odkar je pri-
nas to zverinsko klanje, ni
doma niti enega moškega. Ko
sta moja brata zvedela, da so
ubili očeta, sta stopila v proti-
komunistične vrste, da brani-
ta dom še pred hujšimi udarci.
Enega brata so pozneje parti-
zani tudi umorili. Sedaj so od
naše družine, ki je štela 13 član-
ov, doma samo tri, pa še za-
te ne vem kako bo, če ostane
komunizem kaj dlje časa.

Pri vas doma, g. Cekuta, ni
bilo človeških žrtev, ker pač ni
bilo pri hiši odraslih možkih.
Mož od vaše sestre Mici dela
na železnici in partizani ne ve-
do zanj, ker ne prihaja domov.

Pri Metelkovi je najstarejši
sin Žan umrl tragične smrti.
Franci je bil kot protikomuni-
stičen borec ob razpadu zajet
od partizanov, pa jim je pozne-
je ušel. Zdaj se skriva nekje
pred njimi. Lojzek je ob nogi,
ko je zadel na mino.

Stric Metelkov so si komaj
rešili življenje. Komunisti so
jih že peljali, pa so si komaj
sprosil, da jih puste. Bili so
tako oslABLjeni, da so se ko-
maj privlekli domov.

Vaša sestra Cilka je pa tudi
sama z otroci. Njenega moža
so hoteli partizani prav tako
spraviti s poti, pa jim je sre-
čno odnesel pete. Kje je sedaj,
ne vem.

Tako smo vsi trpeli od te
komunistične drhali, eni več,
drugi manj. Eno je pa gotovo,
in to je, da partizani pri nas
izgubljajo ugled in veljavo, ki
so jo enkrat imeli. Kdor prej
ni spregledal, spregleduje se-
daj, ko njih oblast občuti na
svoji koži. Dokler pa človek
ne pokusi komunističnega biča

na sebi, ne bo verjel.
Titov režim dela zdaj samo
na tem, da zakrije svoje nasilje
pred svetom, da bi ne videl
"svobode" in "raja," ki vlada
tam. Pravo sliko hočejo za-
kriti s vpitjem in umetno pro-
pagando, kateri menda celo v
Ameriki nekateri nasedajo.

O vsem tem, kar govorimo
in pišemo, imamo kot dokaz
tudi slike. Ako boste to pismo
prejeli in mi odgovorili, Vam
hočem poslati tudi slike, da
boste iz slik videli, da pišem
čisto resnico.

Vas in vse druge lepo po-
zdravlja vsa
družina Jakoš.

MALI OGLASI

Prihranite denar!
Tukaj je velika prilika, da
si prihranite denar, če kupite
blago za Evropo tekom velike
čistilne razprodaje v Anzlo-
var's Dept. Store, 6202 St. Clair
Ave.
Z vsakim nakupom za \$6 ali
več damo zastonj en zaboj za
Evropo.

Harmonika naprodaj
Prodam čisto novo piano har-
moniko na 120 basov. Za nadalj-
na pojasnila se zglasite pri Joe
Russ, 1557 E. 65. St. Cleveland,
Ohio, ali pokličite HE 4837. Tam
lahko dobite tudi vse slovenske
polke in valčke za piano harmo-
niko.
(Jan. 21, 23, 25, 28, 30, Feb. 1)

Soba se odda
Odda se opremljena soba (ve-
lika) za 2 možka. Lahko si tu-
di kuhata. Vprašajte na 1245
E. 59. St. (21)

Parcela naprodaj
Prodam parcelo (lot) 42x
100, vogal Pawnee in 188. St.
Za nadaljna pojasnila vprašaj-
te pri Paul Princ, 1260 E. 60.
St. od 9 dopoldne do 1 ure, ali
od 4 pop. do 6 zvečer. (21)

Stanovanje iščeta
Mlad zakonski par, oba do-
služena veterana, ni rada do-
bila 3 do 4 sobe. Kdor ima kaj
primernega, naj pokliče HE
2716. (21)

Ali preveč pijete?
Najboljše sredstvo proti pre-
obilni pijači je
INNEBRIN
Poiskusite enkrat. Dobi se
le pri
MANDEL DRUG
15702 WATERLOO RD.

DELO DOBIJO

Delajte v
MODERNEM POSLOPJU
THE TELEPHONE
COMPANY

potrebuje žensko za
hišno znanjenje
poslopij v mestu
Stalno delo — dobra plača
Poln ali delni čas
6 večerov v tednu
od 5:10 zv. do 1:40 p.j.

Zglasite se v
Employment Office
700 Prospect Ave. soba 901
od 8 zj. do 5 pop. vsak dan
razen v nedeljo

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

Išče se karpenterje
Stalno delo. Dobra plača. Ko-
ar zanima, naj se zglasi na
160 E. 185. St. (x)

Ženska dobi delo
Sprejme se ženska za sploš-
na hišna opravila, v družini 2
odrasli osebi in en otrok; 5 sob;
dobi svojo sobo, radio, kopalni-
co. Stalno del. Pokličite LO
9983. (21)

Delo dobiJO
Sprejme se strežkinja in po-
mivalka posode. Plača od ure.
Delo podnevi ali ponoči. Zglasi-
te se v
N. Y. C. R. R. YMCA
615 E. 152. St. (25)

Ženska za čiščenje
Delo dobi takoj ženska za či-
ščenje uradov ponoči; ure po
njeni udobnosti.
Lake City Malleable Co.
5000 Lakeside Ave. (23)

Ženska dobi delo
Sprejmemo žensko za čišče-
nje ženske počivalnice v mali to-
varni. Mora biti čista in redna.
Tedenska plača, delo podnevi.
Eaton Mfg. Co.
East 65. St & Central
(26)

Pomagajte Ameriki, kupujte
Victory bonde, in znamke.

MALI OGLASI

STEEL VENETIAN BLINDS
zastori za okna, cloth window shades
J. L. VENETIAN BLIND
SALES & SERVICE
ENdicoit 0448
od 3 do 7 P. M.

Stanovanje išče
Zakonski par z 2 otrokoma
želi dobiti stanovanje 4 do 5 sob
spodaj. Kdor ima kaj primerne-
ga, naj pokliče EZ 4366. (23)

Hiša naprodaj
Proda se 6 sob hiša na zapa-
dna strani mesta. Se lahko tak-
oj vselite. Pokličite MAIN
8929. (21)

Vdova prodaja
Vdova želi prodati posestvo,
6 sob hiša in trgovski prostor,
garaža, ena spalnica spodaj,
toilet zgoraj. Pokličite lastnico
zvečer ORchard 4323. (22)

Radi silnega deževja je narastla reka Cumberland in poplavila pokrajine v okolici
Nashville, Tenn. Tisoče ljudi je brez strehe in poleg tega pa je na milijone dolarjev ško-
de na imetju. Voda je tako narastla, da je v mnogih krajih dosegla drugo nadstropje far-
narskih domov.

Parts Zastonj pridemo iskat in dopelje-
mo nazaj SERVICE

**TICK
TICK
TICK**

**24-URNA
RADIJSKA POSTREŽBA**
na vseh izdelkih
Mi smo povečali svoj
radijski oddelek, da lahko ustre-
žemo vašim zahtevam.
POPRAVLJAMO PRALNIKE, GLADIL-
NIKE IN ČISTILCE
Vsako delo je garantirano

MALZ ELECTRIC
6902 ST. CLAIR AVE.
Pokličite EN 4808

UČITE SE ANGLEŠČINE
iz Dr. Kernovega
ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA
"ENGLISH-SLOVENE READER"
kateremu je znižana cena
in stane samo: **\$ 2.00**
Naročila sprejema
KNJIGARNA JOSEPH GRDINA
6113 St. Clair Ave. Cleveland, O.

ŽIVI VIRI

IVAN MATIČIČ

Ošlajev Tilen pelje nekaj mehov koruze v malin. Voz in voliči — vse je čisto v redu in Tilen si popeva in od časa do časa počiva v bičem. Pri zoranjskih ogradah pa prične voz drževati, zaustavlja voli ter jih kar na lepem ustavi. Kaj se je neki pripetilo? Težko je uganiti. Tilen popravlja plohe, se sklanja pod voz, brklja nekaj okrog zavore, ogleduje to in ono, a vendar ne ve natanko, česa naj se loti. Še celo voliča se cizrata nazaj in se jima le čudno zdí, kaj bi se utegnulo na vsem lepem primeriti, ko sta vendar čutila, da jima voz kar gladko teče. Nu, kmalu se jima je pa morda le zagonetka razvoznila, kajti oba hkrati sta pričela migati z uhlji in sta se ozrla v zoranjski grič. Dol po griču sta videla prihajati žensko. In čudno, čim je prišla bliže, je zlezal Tilen izpod voza.

“Dobro jutro, Jatinke!” Kar zardel je Tilen in se ves srečen nasmehnil. Pred njim je stala Gorjanova Katinka pa gledala Tilna s smehljajočimi očmi. — “Kam pa greš, Katinka?” jo je vprašal še bolj prijazno.

“V ogrado,” je rekla z nasmehom, “ti pa v malin, ne?” — Fant si je v zadregi gladil brke, klobuk si potisnil naprej, potem zopet nad čelo; pogleda pa ni mogel odtegniti od zaisane dekleta. Tesno zavezana pisana ruta se je sila prilagala njenim cvetočim licem in živahnim očem; razen tega pa ji je bil tesen tudi modri životek, tako da so ji bujne grudi kar kipele iznad njega. Fantu je postajalo vroče. Da bi stal tu kakor lipov bog, je vendar nerodno; še dekletu je sitno, da kar predeva svoj prazni jerbas zid pod ene roke na drugo in se počasi odmika.

Tilen se ozre naokrog po zenskah na polju pa blekne: “Bob okopavate, ne?”

“Hi-hi-hi, kako to dobro veš!” se glasno zasmeje Katinka in se med smehom odmakne k ogradi. Ne more postajati tu in kramljati s fantom pri belem dnevu, ko so pa okrog in okrog sami ženski jeziki. Nazadnje pa, hm, kakšen fant neki! Takole trde si še upa čakati njanjo in jo zadrževati! Razen tega jo pa še lahko spravi v jezike, dasi vse skupaj ni vredno, da bi človek zakašljaj ko gre mimo. Res, kar nekam nevoljna je bila Katinka, ko je prišla v ogrado.

Ošlajev Tilen je pa pokal z bičem nizdol proti Zlodijemu koritu. Niti zavrl ni voza, da je voli kar neslo; in čim bolj je ropotalo, tem bolj je pokal Tilen, a nekajkrat celo zavriskal. Gorjanovo Katinko je videl, tri sto korobačev! In govoril je z njo, in ona se mu je smejala in je kar rdel. Ah, tako zala Katinka! Le škoda da je večkrat ne vidi. Le kdaj in kako? Naj gre mar pri belem dnevu na Zoranje, ko nima po kaj! Ponoči pa, hm, težavna stvar. Kar jo vidi ob nedeljah pred cerkvijo, to je vse.

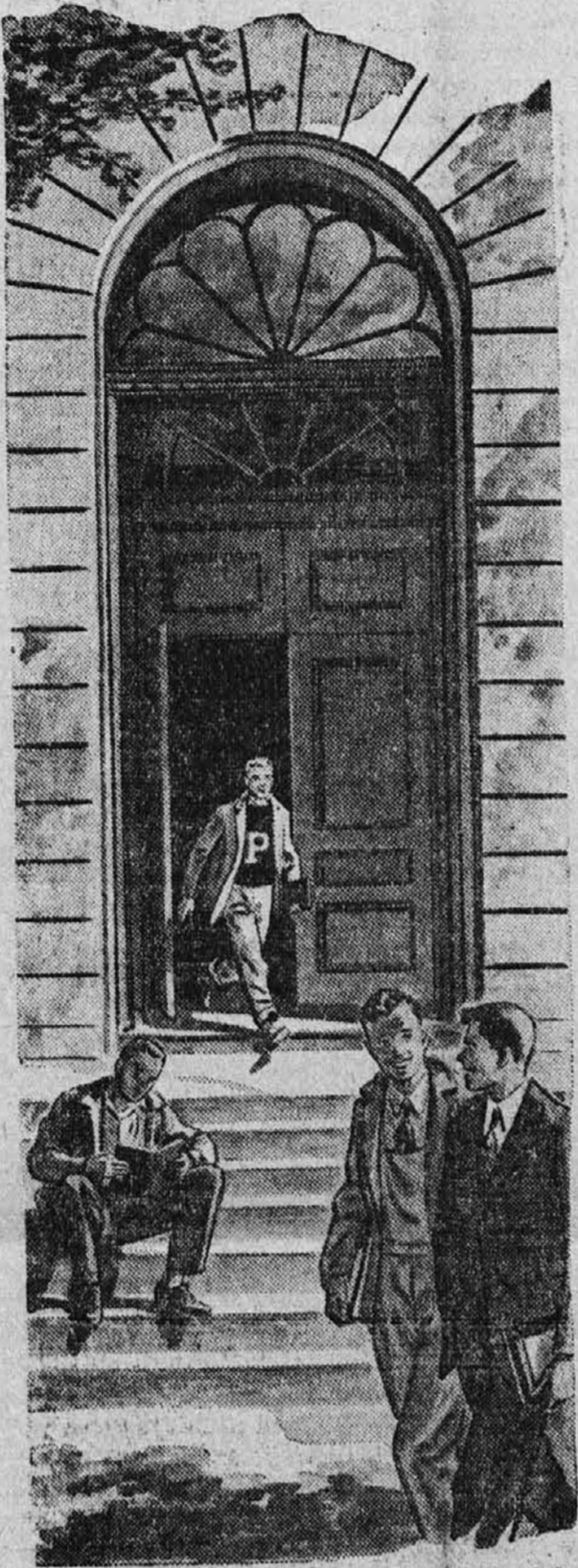
In še tam se Katinka na Tilna niti ne ozre, ko gre mimo fantovske gruče. — Ko Tilen še nekaj časa razmišlja o tem, mu bič kar zastane in nič več ne poka. Škoda truda, Tilen si lahko zlomi vrat. Gorjanove ne bo dobil! Gorjanovi imajo grunt, Ošlajevi pa komaj tretjino zemlje. Kako naj si tedaj Tilen drzne misliti na gruntarjevo hčer? Brhka pa je Katinka, seveda je, in tako prijazno je pogledala Tilna, prav kot bi imela nad njim posebno dopadence. — Ne, ne, otrese Tilen, prijazna je bila z njim prav kot z vsakim drugim, toda on občuti, da ji je bil le vsiljiv. Dasi je Tilen kar brhek fant, in najsi je še tako zal, ona vidi v njem le tretjino grunta, in tretjina ne more biti nikoli cela zemlja, zato Katinka ne more biti nikoli Tilnova deklica. Tilnu se kar bridko stori ob tej misli in spogne se in zavre voz, ki je tako nemilostno gnal voli nizdol. Venomer pa premišlja o Katinki. Le kaj mu je bilo treba blekniti tisto o okopavanju boba! Tilen se kar v brke ugrizne, ko se zmisli na to nerodnost. Le kaj si bo mislila! Sam ne ve, kako je mogel kaj takega blekniti. Moški se vendar ne vtikajo v ženske delo; saj se niti ne spodobi, da bi se dedci za ženske stvari brigali, kaj šele fantje, bilo bi jim pod častjo. Tilen ga je pa tako polomil. Zakaj ji ni rajši rekel, kako je brhka, jo povabil v malin, jo vščipnil nekam pod pazduho ali ji stopil iz prijaznosti na nogo, to bi ji bilo gotovo všeč. Tako se mu je pa kar nekam užaljena izmuznila. Oh, Tilnu je hudo, da bi kar kričal.

Po potih škrtajo jarmi na vse strani, navkreber in navzdol, pokajo biči, zvone podkve in verige. Nekateri vozarji nakladajo trame na sredi vasi, drugi jih razkladajo, tretji gredo ponje v Tiscovnik; za njimi stopajo tesači in gozdarji s plenkačami in sekirami na ramah. Ti kajzarji nimajo lastnih deležev; s tesanjem si služijo kruh in so ponosni na otesane trame, kakor na svojo last. Odrincv hlapec napreza koleselj; popeljal bo Odrina v Doljano. Saj Odrinovi imajo najlepše konje in najzajše komate pa še celo železno ognjišče, ki se nič ne kadi. V Simnovi veži vijajo roke botre in sosed. Simenca je porodila v nemiljenih krčih. Dete otepava, veka, zdrava deklica, a mati skoro umira, komaj se bo izlizala. Botre zmajujejo, mali Žarkici prerokujejo težke čase.

Na Jasinju orje ledino Bršlin, jasinjski gruntar. Izpod zaviranih rokavov mu štrle miščiaste roke, in te silne klešče drže, tišče, da plug kar škrtá pod neznansko silo. Zdaj zdaj zareži nad sinkom, ki drži va-jeti konj. Tuintam ga celo usine z otko. Bršlin boža svoje-ga sinka z bičem, ne iz jeze ali mrznje, zgolj iz očetovske topline. Potem si pogladi košate brke in z dopadencem gleda sinka. Ta Velijč Bršlinov, še negoden, a že korenjak. Stopa poleg konj kakor velik, a se je komaj razpeljal iz grezda. Velijč, povit iz neznanskih materinskih bolečin. Toda sinko se razvija ko dren, korenina Bršlinka pa je rodila novih otrok. Bršlinovi sosed: Gaber, Stržen, Kamnar zro Velijča z dopadencem, celo oni srednji: Branarjevi, Oslanovi, Godčevi, Ošlajevi, Sivčevi in Žuljevi hla-

Doba 3-letne službe v Redni Armadi opravičuje zdati ameriškim mladeničem pravico do POPOLNEGA COLLEGE KURZA ali trgovsko oziroma obrtno šolsko izobrazbo

Glasom Odredbe Kongresa so ugodnosti, omenjene v Zakonski Predlogi GI Bill of Rights, na razpolago vsakemu mladeniču, ki je usposobljen in ki vstopi v novo Redno Armado pred 6. oktobrom, 1946.

NA STOTISOCE mladeničev, ki so dovršili višje šole, ni zamoglo dobiti višje izobrazbe. Sedaj jim je ta na razpolago, brezplačno.

NAJVEČJA PRILOŽNOST ZA IZOBRAZBO V ZGODOVINI

Vsak mladenič zamore na podlagi GI-zakona, ki pristopi k regularni vojski pred 6. oktobrom, 1946, zadobiti po dovršenem službovanju pravico do višje izobrazbe v kolegijih in sicer na vladine stroške. Za gotovo dobo, ki je odvisna od časa službovanja, bo vlada plačala zanj potrebno šolnino, ki znaša za navadno šolsko leto do zneska \$500, in vrhu tega tudi mesečno po \$65 za življenjske stroške, — \$90 mesečno, ako je oženjen. Ko odsluži 3-letno vojaško službovanje, zamore dobiti 48 mesecev trajajočo šolsko vzgojo, kar stane \$5120, katero vsoto plača vlada!

Prvotna vpisovanja za mladeniče v starosti od 17 do 34 let, se lahko uredi za dobe 1½, 2 ali pa 3 let.

Armada je ena najboljših šol na svetu. Popolno izvežbanje v enem ali več strokov od 200 strok, obrti in tehničnih predmetov je na razpolago vsakemu vojaku.

Ako ste stari 17 let ali več ter duševno in fizično sposobni, zamorete služiti denar, ko se učite in služite v redni armadi. Tako dobivate dobro plačo, hrano, obleko, stanovanje ter tudi zdravniško in zobozdravniško pomoč, kakor tudi 30 dni trajajoče letne počitnice. Ako se vpišete za tri leta, zamorete sami odbrati, želite li služiti v prekomorskih deželah, pri letalstvu, na kopnem ali kje drugje.

VPIŠITE SE LAHKO PRI NAJBЛИŽJI U. S. ARMY RECRUITING POSTALJI
1268 ONTARIO STREET, CLEVELAND

PAY PER MONTH—ENLISTED MEN
In Addition to Food, Lodging, Clothes and Medical Care

	Starting Base Pay Month	MONTHLY RETIREMENT INCOME AFTER:	
		20 Years' Service	30 Years' Service
Master Sergeant or First Sergeant	\$138.00	\$89.70	\$155.25
Technical Sergeant	114.00	74.10	128.25
Staff Sergeant	96.00	62.40	108.00
Sergeant	78.00	50.70	87.75
Corporal	66.00	42.90	74.25
Private First Class	54.00	35.10	60.75
Private	50.00	32.50	56.25

(a)—Plus 20% Increase for Service Overseas.
(b)—Plus 50% if Member of Flying Crews.
(c)—Plus 5% Increase in Pay for Each 3 Years of Service.

Dobite danes tozadevna pojasnila v najbližji U. S. Army Recruiting postaji. To je Vaša priložnost dobiti izobrazbo, ki jo želite in uredite si svoj uspešen poklic!

SEE THE JOB THROUGH
U. S. Army
BE A
GUARDIAN OF VICTORY

AIR FORCES • GROUND FORCES • SERVICE FORCES

manj ga radi nagovarjajo; nu, Ščebčevi, Skiravi, Hruškarjevi, Gutančevi, ti bajtareki kosci ga zro izpod čela. Velijč petelinček korači okrog hiše in po vasi in ne pogleda nikogar izpodmolato.

Na Zoranju so že vse zorali in posejali. Vozarji so šli v gozd po klade in krlje; vozijo jih na žago in na prodaj v Doljano. Ženske počepajo po polju, gospodarji drezajo okrog doma, gonijo vole h kovaču, godne junice k biku. Živoj n sinko Videk sta šla s kravami po drva. Živoj je kar upognjen in mračen. Njegovi davni dedci so nekoč županovali pogorskim bratstvom, imeli so zemlje čez nemoč; danes sloni Živojevina skoro na bajti. Komaj šestina grunta je še. Tudi Videk je klavn, a ne sprišo grunta, saj on še ne pozna povesti Živojevine. Je kar suhoten, bledičen, odgojen s tujim mlekom. Mater je izgubil ob porodu — in je kakor sušičen.

Semenj na Pogorju. Pod Svetovitom gomazi ljudi in živine, tu je zbrana velika radost. Mlado in staro, premožno in revno — vse se zbira na sejmišču, vsem je mikaven in važen ta semanji dan. In je zarov mikavno. Trgovci in kramarji so privlekli iz nižavja vsakovrstnega blaga pa ga tu lepo razložili po stojnicah. Dali so prišli prekupci po živino; iz daljnih krajev so prišli za kupčijo pa prinesli polne mošnje denarja. Nekateri pa so prignali iz daljnih ravni na prodaj konje in žrebce, kakršnih še ni videl pogorski svet. Najprej so si ljudje natanko

ogledali vse po vrsti od konca do kraja, potem se je pa vnelo barantanje. Kramarji so vpili in hvallili svojo robo na vse pretege; ženske so bile kar zbegane od tolikega pitja, še bolj pa sprišo tolike izbire. Otroci so piskali in trobili, vse sejmišče so pa prepili živinski prekupci in mešetarji. Ti so se drli, da so spravili še celo živino iz uma, da je kar zbegana poskrikovala, pujski evlili, a kolju rezgetali. Pa so iz tega trušča in kričanja končno prekupci gnali v dolino celo čredo lepore rejne živine; ljudje pa vlačili k domu vsakovrstno blago; ustrojene kože, usnja in podplato, irhovino, sukno, klobuke, železnilno, porcelan, poljsko in hišno orodje ter vsakovrstno ropotljo. Dekleta so i-mele skrite med drugimi rečmi lepe židane rute s franžami, kupili konje; prav nalašč so jih kupili, zato ker jih Tisljskelepance in brožke in še kaj

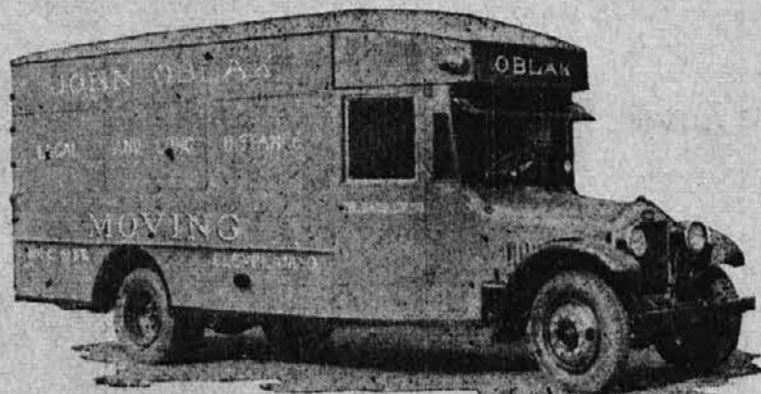
drugega. Fantiči so si kupili ure na debelih verigah, klobuke s suhim cvetjem pa žametne telovnike.

Kolarjev Jernač pa Kresova Nežika se tiščita pri lectarju pa ogledujeta lepo opisane kruhke medenjake. Nežika ima še so pa prepili živinski prekupci in mešetarji. Ti so se drli, da so spravili še celo živino iz uma, da je kar zbegana poskrikovala, pujski evlili, a kolju rezgetali. Pa so iz tega trušča in kričanja končno prekupci gnali v dolino celo čredo lepore rejne živine; ljudje pa vlačili k domu vsakovrstno blago; ustrojene kože, usnja in podplato, irhovino, sukno, klobuke, železnilno, porcelan, poljsko in hišno orodje ter vsakovrstno ropotljo. Dekleta so i-mele skrite med drugimi rečmi lepe židane rute s franžami, kupili konje; prav nalašč so jih kupili, zato ker jih Tisljskelepance in brožke in še kaj

govorilo o tem. Strajnarjev pa tudi tišči Ošlajevce k draguljarju; bržčas noče zaostajati za Gorjanovim. Preklicano dobro pa ve, da bodo tudi o tem ljudje govorili in ugibali to in ono. Naj le ugibajo, si misli fant, pa natakne

Polonci zlat prstan na prav nalašč, pol iz ljubezni iz objestnosti. Nu, Polonci pa kar oči zarose, ko govorijo na svoji razpekani roki meno zlato z živodrečevim nom. Joo, tolik draguljarjo, si misli fant, pa natakne

Strajnarjev pa tudi tišči Ošlajevce k draguljarju; bržčas noče zaostajati za Gorjanovim. Preklicano dobro pa ve, da bodo tudi o tem ljudje govorili in ugibali to in ono. Naj le ugibajo, si misli fant, pa natakne

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA
HE 2730. 1146 E. 61st St.

INCOME TAX

Kakor vsako leto, tako tudi letos izpolnavamo INCOME TAX POLE, ki morajo biti izpolnjene po vsakem posamezniku, ki je zaslužil \$500 ali več.

Vsaka oseba, ki daje v najem posestvo ali kakršnokoli trgovino, mora izpolniti formo 1040.

V vašo lastno korist bo, ako vaše pole izpolnite izkušeni osebni, ki se razume na vse zadeve, tikajoče se strokovnih davkov in stroškov na posestvih in trgovinah. Mr. Marian Mihaljevich se kot public accountant bavi s takimi zadevami že več kot 20 let v velikem voljstvo vseh, ki se poslužujejo njegovega urada.

Postave za posetnike in trgovce se vsako leto menjajo, torej mora biti oseba, ki izpolni vaše pole, profesionalna in izurjena v takem poslovanju, da mora biti v korist posestnika ali trgovcem.

Urad Mihaljevich Bros. Co. je odprt vsak dan od zjutraj do 7 ure zvečer. Torej za vsa vprašanja, tika-ča se INCOME TAX, se obrnite takoj na dobro znano in zanesljivo tvrdko.

MIHALJEVICH BROS. CO.
6424 St. Clair Ave.

PRIPOMBA! Iz stare domovine prihajajo vsaki dan pisma, ki pripovedujejo, da prihaja vsak teden na tisoče paketov. Pakete, ki jih pošilja tvrdka Mihaljevich Bros. dobi naslovnik vedno v roke. Mihaljevich Bros. imajo vse potrebne listine za darovne pakete tako, da ni treba plačati carine zanje.

VESELA OLAJŠAVA KRUTEGA HRBTOBOLA

Tukaj je čisti, moderni način olajšati navaden hrbtobol. Johnson's Back Plaster! Olajša bolečine, otrplost, nategjenost. Vpliva prijetno! V vsah lekarnah. Zadrževajte Johnson & Johnson kakovost.

CLEVELAND ORCHESTRA
ERICH LEINSDORF, dirigent
Oct. 31. Jan. 8:30
Feb. 2. Feb. 8:30
SEVERANCE DVORANA
JOSEPH KNITZER, violina
Vstopnice: Severance Hall: CE 7300